

УДК 634.11: 635.076: 631.526.3: 577.1(477-292.485)

Завадська О. В., кандидат с.-г. наук, доцент кафедри технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва Національний університет біоресурсів і природокористування України
E-mail: zavadska3@gmail.com

БІОХІМІЧНІ ТА ОРГАНОЛЕПТИЧНІ ПОКАЗНИКИ ПЛОДІВ ЯБЛУНІ РІЗНИХ СОРТІВ, ВИРОЩЕНИХ В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Яблуня займає перше місце серед плодкових і ягідних культур в Україні, як за площею вирощування, так і за валовим збором плодів. Це зумовлено, насамперед, сприятливими ґрунтово-кліматичними умовами для її вирощування в більшості регіонів нашої країни, високою біологічною і поживною цінністю плодів, також – традиціями споживачів. Плоди яблуні містять легкозасвоювані цукри, органічні кислоти, пектинові, ароматичні і мінеральні речовини, вітаміни. Саме такий широкий набір органічних і неорганічних речовин визначають їх харчову і дієтичну цінність.

Хімічний склад та смак яблук залежить від їх розміру, ступеня стиглості, ґрунтово-кліматичних умов, агротехніки вирощування та умов зберігання, а також значною мірою – від сортових особливостей. Тому, одним із завдань наших досліджень була оцінка плодів яблуні різних помологічних сортів за основними біохімічними та органолептичними показниками.

Дослідження проводили протягом 2014-2015 рр. у Національному університеті біоресурсів і природокористування України. Біохімічні показники визначали згідно із загальноприйнятими методиками, зокрема: вміст сухих речовин – методом висушування у сушильній шафі при температурі 105°C до сталої маси; вміст сухих

розчинних речовин – на рефрактометрі за ГОСТ 8756.2-70.0-82; вміст цукрів – ціанамідним методом, інвертних і сахарози – за ГОСТ 8756.13-87. Для досліджень відібрали плоди яблуні семи помологічних сортів вітчизняної та зарубіжної селекції. Як контроль вибрали український сорт 'Едера', рекомендований для зони Лісостепу та внесений до Реєстру сортів рослин у 2001 р.

Вміст сухої розчинної речовини у яблуках досліджуваних сортів коливався у межах від 13,0 до 15,5 %. Найбільше їх накопичували плоди сортів 'Айдаред' (15,5 %), 'Пріам' (15,3 %) та 'Флорина' (15,2 %). Загального цукру найбільше містилося також у яблуках вищезазначених сортів – більше 11,0 %. Виявлено прямий тісний кореляційний зв'язок між вмістом сухої речовини та цукрів. За вмістом вітаміну С, що є одним із основних біологічно-цінних показників у яблуках, переважали плоди сортів 'Айдаред' (7,6 мг/100 г), 'Флорина' (7,5 мг/100 г) та 'Едера' (7,3 мг/100 г). Найвищу дегустаційну оцінку отримали яблука сортів 'Едера' (контроль), 'Айдаред', 'Флорина' та 'Пріам' (8,0-8,6 балів за 9-бальною шкалою). Таким чином, за комплексом органолептичних та біохімічних показників, серед досліджуваних сортів, виділилися плоди сортів 'Айдаред', 'Флорина', 'Пріам' та 'Едера'.

УДК 633.11:632.952

Заїма О. А., кандидат с.-г. наук, науковий співробітник Миронівський інститут пшениці імені В.М. Ремесла НААН України
E-mail: oleksii.zaima@ukr.net

ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРОТРУЮВАННЯ НАСІННЯ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ

Одержанню високих і якісних урожаїв зернових найчастіше перешкоджають хвороби. В Україні недоотримання врожаю пшениці від грибних хвороб становить 12–13 %. Отже, навіть часткове запобігання втратам є важливим фактором істотного підвищення продуктивності рослинництва. Одним із ефективних методів захисту рослин пшениці від хвороб є обробка насіння фунгіцидними протруйниками. Вона дозволяє знезаразити насіння від збудників хвороб, захищає насіння і проростки від пліснявих грибів в ґрунті та знижує ураження сходів кореневими гнилями.

Метою досліджень було визначити технічну та господарську ефективність фунгіцидних протруйників на пшениці м'якої озимій.

Вивчення ефективної дії протруйників проти хвороб проводили на штучному інфекційно-

му фоні твердої сажки. Сівбу пшениці озимі проводили в III декаді вересня з нормою висіву 5 млн. схожого насіння на 1 га. Попередник – соя. Ефективність протруйників вивчали на сорті Берегиня миронівська за схемою: Вітавак 200 ФФ, в.с.к. (3,0 л/т), Ранкона I-Мікс, м.е. (1,2 л/т), Максим Форте 050 FS, т.к.с. (2,0 л/т), Ламардор 400 FS, т.к.с. (0,2 л/т), Юнта Квадро 373,4 FS, т.к.с. (1,5 л/т), Селест Топ 312,5 FS, т.к.с. (1,5 л/т).

У осінній період 2015 та 2016 рр. через несприятливі погодні умови, які затримували появу сходів пшениці озимі, ураження рослин хворобами не було відмічено. У весняний період 2016–2017 рр. на IV етапі органогенезу ураження рослин у контролі септоріозом листя сягало 3 %, борошнистою россою – 1 %. В умовах даних